

مهار حوثی‌ها در یمن: چالش‌ها و گزینه‌ها برای بازبینی سیاست‌گذاری

به قلم مایکل نایتز (/fa/experts/maykl-naytz-0/)

۸ ژانویه ۲۰۲۳

همچنین دست‌یافتنی به

/ (English (/policy-analysis/containing-houthis-yemen-issues-and-options-policy-review

(ar/policy-analysis/ahtwa-mylyshyat-alhwthy-fy-alyamn-almshakl-walkhyarat-fy-mrajt-alsyasat/)

درباره نویسنده

مایکل نایتز (/fa/experts/maykl-naytz-0/)

مایکل نایتز هموند جیل و جی برنشتاین در انستیتو واشنگتن و کارشناس امور نظامی و امنیتی عراق، ایران و کشورهای خلیج فارس است. او مقیم بوستون است و یکی از بنیانگذاران پلتفرم «شبه‌نظامیان زیر ذره‌بین» که تحلیل‌های عمیق از تحولات مربوط به شبه‌نظامیان تحت حمایت ایران در عراق و سوریه ارائه می‌کند.

دکتر

تحلیل کوتاه

(Part of a series: Militia Spotlight (<https://www.washingtoninstitute.org/fa/taxonomy/term/113>

(or see Part 1: [How to Use Militia Spotlight \(/policy-analysis/how-use-militia-spotlight](/policy-analysis/how-use-militia-spotlight)

طی جنگ غزه شبه‌نظامیان حوثی به عنوان ریسک‌پذیرترین عضو «محور مقاومت» ایران ظاهر شدند و تهدید علیه آزادی دریانوردی بین‌المللی را به نمایش گذاشتند

از زمان حمله ۷ اکتبر حماس به اسرائیل این حوثی‌های یمن بوده‌اند و نه حزب‌الله لبنان که اولین تلاش‌های جنگ برای حمله به زیرساخت‌های حیاتی اسرائیل را با استفاده از مهمات پیشرفته متعارف که ایران در اختیار آنها گذاشته انجام دادند. تاکنون آنها دست‌کم دو موشک بالستیک برد متوسط به اسرائیل شلیک کرده‌اند. کاری که از زمان حمله صدام حسین با موشک‌های اسکاد به اسرائیل در سال ۱۹۹۱ هیچ دشمنی انجام نداده و کاری که ایران خودش هرگز نکرده است. حوثی‌ها همچنین دست‌کم هشت فوج موشک کروز و پهپاد انفجاری دوربرد به اسرائیل شلیک کردند که بر بندر جنوبی ايلات تمرکز داشت.

افزون بر این نیروهای حوثی طی بحران جاری یک پهپاد «ریپر ام.کیو-۹» آمریکا را سرنگون کرده‌اند و شمار زیادی موشک و پهپاد در نزدیکی شناورهای نیروی دریایی آمریکا نابود شده است. کشتی‌های کانتینرر غیرنظامی نیز هدف گرفته شده‌اند: یکی از آنها به دست کماندوهای حوثی با هلیکوپتر تصرف شد و سه کشتی دیگر فقط در ۳ دسامبر در دریای سرخ مورد اصابت موشک‌های ضدکشتی قرار گرفت.

آنچه می‌خوانید از پژوهش قریب‌الانتشار انستیتو واشنگتن درباره چالش کلی‌تر از سوی حوثی‌ها استخراج شده است. گروهی که از زمان کودتای هشت سال پیش علیه دولت مورد حمایت سازمان ملل حاکم غیررسمی صنعا و بیشتر یمن شمالی بوده است. اگر توانمندی‌های حوثی بیشتر توسعه یابد ممکن است به ایران حزب‌الله و «محور مقاومت» در کل مهره‌ای جدید در شطرنج استراتژی بازدارندگی آنها بدهد.

این پژوهش تازه همچنین قصد دارد به سیاست‌گذاران و تحلیل‌گران آمریکا کمک کند تا بهتر دریابند که چرا حوثی‌ها چنین ریسکی را به خاطر حماس و ایران متقبل می‌شوند. پاسخ کوتاه این است که حوثی‌ها نه نیروی نیابتی ایران هستند و نه شرکای مصلحتی زمان

جنگ مطابق شواهد مستدل گرد آمده در یک (<https://www.washingtoninstitute.org/node/17703>) کار

(<https://www.washingtoninstitute.org/node/17703>) (<https://www.washingtoninstitute.org/node/17703>) پژوهش تاریخی

رابطه حوثی-ایران را نباید رابطه ناشی از ضرورت دانست بلکه بیشتر یک ائتلاف قوی و عمیق بر مبنای شباهت عقیدتی و همسویی ژئوپولیتیک است. ظهور یک «حزب‌الله جنوبی» در یمن احتمالاً حالا تبدیل به یک واقعیت شده است.

در عین حال که آمریکا به دنبال یک پیمان صلح در یمن است واقعیت یادشده باید واشنگتن را وادارد تا سیاستی عمل‌گرا برای مهار و در حالت ایده‌آل تضعیف قدرت نظامی و سیاسی حوثی توسعه دهد. یمن که در امتداد مهم‌ترین خطوط دریایی دنیا به لحاظ استراتژیک واقع شده است در آینده برای آمریکا (و دشمنانش) بسیار مهم خواهد بود و نباید اجازه داد تماماً در دست یک حزب‌الله جنوبی بیفتد. سیاست‌های زیر به‌ویژه می‌تواند در نظر گرفته شود:

۱- عجدنا جنبش حوثی را به شکل واقع‌گرایانه ارزیابی کنید. قابل فهم است که واشنگتن برای تحقق پایان جنگ در یمن احتمالاً از یک تحول بی‌ثبات‌کننده در امور امنیت منطقه‌ای خاورمیانه غفلت کرده است. یعنی ظهور یک بازیگر نظامی قدرتمند جدید در جنبش حوثی یمن که می‌توان آن را نوعی از کره شمالی غیرهسته‌ای به حساب آورد. بازیگری منزوی پرخاشگر و مجهز از نظر تسلیحاتی که با آمریکا دشمن است و در یک جغرافیای کلیدی مستقر است. واشنگتن باید چشم خود را کاملاً باز کند که بعید است صلح جاری تداوم یابد چون حوثی‌ها یک قدرت توسعه‌طلب و پارانوید با خصومت عمیق نسبت به عربستان سعودی اسرائیل و آمریکا هستند. واشنگتن همچنین باید بداند که ایران و حوثی‌ها جهان‌بینی بسیار مشابهی دارند. نمی‌توان آن‌ها را از هم جدا کرد.

۲- یمن آزاد حمایت کنید همان‌گونه که از کره جنوبی حمایت کردیم. عملیات نظامی عمیقاً معیوب که ائتلاف به رهبری سعودی در ۲۰۱۵ آغاز کرد نتیجه‌ای مشابه جنگ کره داشت: موجب شد تا جنوب کشور از سوی شمال تصرف نشود. پس منطقاً ناحیه غیر-حوثی باید حمایت شود. هم از لحاظ نظامی و هم اقتصادی. تقریباً مثل کره جنوبی که ابتدائاً غیردموکراتیک بود اما مورد حمایت قرار گرفت تا اینکه در نهایت به لحاظ دفاعی استحکام یافت. به لحاظ اقتصادی موفق شد و دموکراتیک‌تر هم شد. یمن مجبور نیست رسماً دوباره متحد شود ولی نیروهای ضدآمریکایی در شمال نباید اجازه یابند مخالفان‌شان را در جنوب و شرق از بین ببرند. آمریکا علاوه بر اطمینان یافتن از یک توافق صلح منصفانه باید گام‌های قاطعی بردارد که تحریم تسلیحاتی سازمان ملل را اجرا کند و مانع از چرخش‌های بی‌ثبات‌کننده در توازن قدرت نظامی شود که دوباره به جنگ بینجامد.

۳- استحکامات دفاعی یمن غیر-حوثی را تقویت کنید. اطمینان از اینکه حوثی‌ها نمی‌توانند نواحی بیشتری از یمن

(<https://www.washingtoninstitute.org/policy-analysis/breaking-point-consolidating-houthi-military-setbacks-yemen>)

به (<https://www.washingtoninstitute.org/policy-analysis/breaking-point-consolidating-houthi-military-setbacks-yemen>)

yemen) (<https://www.washingtoninstitute.org/policy-analysis/breaking-point-consolidating-houthi-military-setbacks-yemen>)

setbacks-yemen) ویزه (<https://www.washingtoninstitute.org/policy-analysis/breaking-point-consolidating-houthi-military-setbacks-yemen>)

military-setbacks-yemen) (<https://www.washingtoninstitute.org/policy-analysis/breaking-point-consolidating-houthi-military-setbacks-yemen>)

houthi-military-setbacks-yemen) استان (<https://www.washingtoninstitute.org/policy-analysis/breaking-point-consolidating-houthi-military-setbacks-yemen>)

consolidating-houthi-military-setbacks-yemen) (<https://www.washingtoninstitute.org/policy-analysis/breaking-point-consolidating-houthi-military-setbacks-yemen>)

point-consolidating-houthi-military-setbacks-yemen) نفت (<https://www.washingtoninstitute.org/policy-analysis/breaking-point-consolidating-houthi-military-setbacks-yemen>)

analysis/breaking-point-consolidating-houthi-military-setbacks-yemen)

((<https://www.washingtoninstitute.org/policy-analysis/breaking-point-consolidating-houthi-military-setbacks-yemen>)

خیز (<https://www.washingtoninstitute.org/policy-analysis/breaking-point-consolidating-houthi-military-setbacks-yemen>)

yemen) (<https://www.washingtoninstitute.org/policy-analysis/breaking-point-consolidating-houthi-military-setbacks-yemen>)

setbacks-yemen) و (<https://www.washingtoninstitute.org/policy-analysis/breaking-point-consolidating-houthi-military-setbacks-yemen>)

military-setbacks-yemen) (<https://www.washingtoninstitute.org/policy-analysis/breaking-point-consolidating-houthi-military-setbacks-yemen>)

houthi-military-setbacks-yemen) گازخیز (<https://www.washingtoninstitute.org/policy-analysis/breaking-point-consolidating-houthi-military-setbacks-yemen>)

consolidating-houthi-military-setbacks-yemen) (<https://www.washingtoninstitute.org/policy-analysis/breaking-point-consolidating-houthi-military-setbacks-yemen>)

point-consolidating-houthi-military-setbacks-yemen) مأرب (<https://www.washingtoninstitute.org/policy-analysis/breaking-point-consolidating-houthi-military-setbacks-yemen>)

analysis/breaking-point-consolidating-houthi-military-setbacks-yemen) را تصرف کنند. مستلزم اقدامات پیشگیرانه و

بازدارنده با کمک آمریکا است. این به بازیگران منطقه‌ای و آمریکا کمک می‌کند تا از کشیده شدن به جنگی دیگر هم پرهیز کنند. همانند

کره شمالی بازدارندگی و مهار نظامی حوثی‌ها ماموریتی دفاعی خواهد بود. ماموریتی که نگذارد حوثی‌ها ضعفی در حریف یا

فرصتی بیابند و آن‌ها مطمئن شوند که اگر دوباره حمله کنند به احتمال زیاد شکست می‌خورند و به شدت مجازات خواهند شد. برای این

منظور آمریکا باید برای جناح‌های غیر-حوثی ضمن تمرین اعزام سریع از جبهه‌ای به جبهه دیگر هشدارهای اطلاعاتی و حمایت تدارکاتی

و برنامه‌ریزی فراهم کند رویکردی که تاب‌آوری دفاعی آن‌ها را نیز تقویت خواهد کرد

۴- بازدارندگی را احیا کنید: نگ غزه این نکته را روشن کرد که آمریکا پاسخ خوبی برای

<https://www.washingtoninstitute.org/policy-analysis/curbing-houthi-attacks-civilian-ships-bab-al-mandab>) مسئله

<https://www.washingtoninstitute.org/policy-analysis/curbing-houthi-attacks-civilian-ships-bab-al-mandab>)

چگونگی [\(\(https://www.washingtoninstitute.org/policy-analysis/curbing-houthi-attacks-civilian-ships-bab-al-mandab](https://www.washingtoninstitute.org/policy-analysis/curbing-houthi-attacks-civilian-ships-bab-al-mandab)

<https://www.washingtoninstitute.org/policy-analysis/curbing-houthi-attacks-civilian-ships-bab-al-mandab>)

بازداری [\(\(https://www.washingtoninstitute.org/policy-analysis/curbing-houthi-attacks-civilian-ships-bab-al-mandab](https://www.washingtoninstitute.org/policy-analysis/curbing-houthi-attacks-civilian-ships-bab-al-mandab)

<https://www.washingtoninstitute.org/policy-analysis/curbing-houthi-attacks-civilian-ships-bab-al-mandab>)

حوثی [\(\(https://www.washingtoninstitute.org/policy-analysis/curbing-houthi-attacks-civilian-ships-bab-al-mandab](https://www.washingtoninstitute.org/policy-analysis/curbing-houthi-attacks-civilian-ships-bab-al-mandab)

<https://www.washingtoninstitute.org/policy-analysis/curbing-houthi-attacks-civilian-ships-bab-al-mandab>)

ها [\(\(https://www.washingtoninstitute.org/policy-analysis/curbing-houthi-attacks-civilian-ships-bab-al-mandab](https://www.washingtoninstitute.org/policy-analysis/curbing-houthi-attacks-civilian-ships-bab-al-mandab)

ندارد [\(\(https://www.washingtoninstitute.org/policy-analysis/curbing-houthi-attacks-civilian-ships-bab-al-mandab](https://www.washingtoninstitute.org/policy-analysis/curbing-houthi-attacks-civilian-ships-bab-al-mandab)

برای ابرقدرتی که افتخار می‌کند ضامن امنیت خطوط دریایی جهان است این موضوع موقعیتی قابل دوام نیست در بحران جاری نه اسرائیل و نه آمریکا نتوانسته‌اند به شکل نظامی حوثی‌ها را از اقدامات بی‌ثبات‌کننده بازدارند این گروه بعد از دهه‌ها جنگ امروز آستانه درد بالایی دارد گرچه به نظر می‌رسد به برخی اهداف واقعا حساس باشد یعنی: رهبران حوثی اماکن نگهداری پهپاد و موشک دارایی‌های جایگزین‌ناپذیر مثل هلیکوپترها و هواپیماهای بال ثابت کارشناسان و مستشاران ایرانی و حزب‌الله سامانه‌ها و مخازن سوخت مایع و توانمندی‌های ضدکشتی که ساخته‌اند از جمله «کشتی‌های مادر» و «لنج‌های جاسوسی» که بسیار دورتر از نواحی تحت کنترل حوثی‌ها عملیات می‌کنند اقدام مخفیانه شاید کاراترین راه برای هدف گرفتن این دارایی‌ها باشد بدون اینکه به تلافی‌جویی دامن بزنند

۵- یمن آزاد را به لحاظ اقتصادی تقویت کنید همانند کره جنوبی پساجنگ نواحی غیر-حوثی یمن اگر قرار است بقا داشته باشند باید به لحاظ اقتصادی تقویت شوند به‌ویژه آمریکا باید به آن‌ها کمک کند تا پروژه‌های کلیدی از قبیل ابتکار «گاز

<https://www.energyintel.com/00000189-bbaf-d835-abbb-ffbf64e20000>) <https://www.energyintel.com/00000189-bbaf-d835-abbb-ffbf64e20000>

<https://www.energyintel.com/00000189-bbaf-d835-abbb-ffbf64e20000>) طبیعی <https://www.energyintel.com/00000189-bbaf-d835-abbb-ffbf64e20000>

<https://www.energyintel.com/00000189-bbaf-d835-abbb-ffbf64e20000>) مایع [\(\(https://www.energyintel.com/00000189-bbaf-d835-abbb-ffbf64e20000](https://www.energyintel.com/00000189-bbaf-d835-abbb-ffbf64e20000)

<https://www.energyintel.com/00000189-bbaf-d835-abbb-ffbf64e20000>) یمن <https://www.energyintel.com/00000189-bbaf-d835-abbb-ffbf64e20000>

<https://www.energyintel.com/00000189-bbaf-d835-abbb-ffbf64e20000>) « و صادرات نفت را دوباره فعال کنند که می‌توان تولیدات این پروژه را با جمعیت نواحی تحت کنترل حوثی سهیم شد منتها در وقتی که و مشروط به اینکه حوثی‌ها دوره‌ای پایدار از عدم-تهاجم نسبت به بازیگران بین‌المللی را نشان داده باشند در این میان آمریکا باید از تلاش‌های کشورهای خلیج فارس برای تقویت انرژی تدارکات و تجارت در نواحی غیر-حوثی به طور کامل حمایت کند

۵- تحریم‌های تسلیحاتی علیه حوثی‌ها اعمال کنید مسئولان باید هم تحریم‌های تسلیحاتی موجود سازمان ملل علیه حوثی‌ها و هم

تحریم‌های آمریکا سازمان ملل و اتحادیه اروپا علیه صادرات سلاح ایران را <https://www.washingtoninstitute.org/policy-analysis/curbing-houthi-attacks-civilian-ships-bab-al-mandab>

<https://www.washingtoninstitute.org/policy-analysis/curbing-houthi-attacks-civilian-ships-bab-al-mandab>) قاطعانه <https://www.washingtoninstitute.org/policy-analysis/curbing-houthi-attacks-civilian-ships-bab-al-mandab>

<https://www.washingtoninstitute.org/policy-analysis/curbing-houthi-attacks-civilian-ships-bab-al-mandab>) <https://www.washingtoninstitute.org/policy-analysis/curbing-houthi-attacks-civilian-ships-bab-al-mandab>

<https://www.washingtoninstitute.org/policy-analysis/curbing-houthi-attacks-civilian-ships-bab-al-mandab>) اجرا <https://www.washingtoninstitute.org/policy-analysis/curbing-houthi-attacks-civilian-ships-bab-al-mandab>

<https://www.washingtoninstitute.org/policy-analysis/curbing-houthi-attacks-civilian-ships-bab-al-mandab>) <https://www.washingtoninstitute.org/policy-analysis/curbing-houthi-attacks-civilian-ships-bab-al-mandab>

<https://www.washingtoninstitute.org/policy-analysis/curbing-houthi-attacks-civilian-ships-bab-al-mandab>) کنند <https://www.washingtoninstitute.org/policy-analysis/curbing-houthi-attacks-civilian-ships-bab-al-mandab>

<https://www.washingtoninstitute.org/policy-analysis/curbing-houthi-attacks-civilian-ships-bab-al-mandab>) حوثی‌ها در حال افزایش فوج موشک‌های خود علیه اسرائیل هستند چون نگران آن نیستند که مسیر تجدید تدارکات‌شان قطع شود موشک‌های بالستیک برد متوسط که ایران به یمن قاچاق کرده قادر به رسیدن به اسرائیل است نه گشت دریایی به رهبری آمریکا و نه رژیم ضعیف بازرسی سازمان ملل نتوانسته مانع این ارسال‌ها شود که ناکارآمدی رویکرد جاری را نشان می‌دهد واشنگتن باید از کشورهای خلیج فارس برای جلوگیری از پروازهای مستقیم باری و مسافری بین یمن و چهار کشور کلیدی حمایت کند: ایران عراق لبنان و سوریه

۷- یک ائتلاف مهار بسازید جنگ غزه باعث شد تا تمام بازیگران دریای سرخ عربستان سعودی مصر اردن و اسرائیل بی‌سروصدا بر همکاری بیشتر علیه موشک‌های بالستیک حوثی موشک‌های کروز و توانمندی‌های پهپادی و حملات علیه کشتیرانی تمرکز کنند این

بستری حاصلخیز برای ایجاد چیزی است که دیوید شنکر آن را «یک مکانیسم امنیتی چندجانبه برای دریای سرخ»

<https://www.washingtoninstitute.org/policy-analysis/biden-needs-plan-b-yemen-if-houthis-win>) خواند

<https://www.washingtoninstitute.org/policy-analysis/biden-needs-plan-b-yemen-if-houthis-win>) . واشنگتن همچنین

باید بی‌سروصدا ملاقاتی را پشت درهای بسته بین این چهارگانه امنیتی دریای سرخ ترتیب دهد و برنامه‌های میان‌مدت برای

همکاری <https://www.washingtoninstitute.org/policy-analysis/saudi-air-defense-problem-us-opportunity>) همکاری

<https://www.washingtoninstitute.org/policy-analysis/saudi-air-defense-problem-us-opportunity>)

دفاعی <https://www.washingtoninstitute.org/policy-analysis/saudi-air-defense-problem-us-opportunity>)

<https://www.washingtoninstitute.org/policy-analysis/saudi-air-defense-problem-us-opportunity>)

رو <https://www.washingtoninstitute.org/policy-analysis/saudi-air-defense-problem-us-opportunity>)

<https://www.washingtoninstitute.org/policy-analysis/saudi-air-defense-problem-us-opportunity>)

به <https://www.washingtoninstitute.org/policy-analysis/saudi-air-defense-problem-us-opportunity>)

<https://www.washingtoninstitute.org/policy-analysis/saudi-air-defense-problem-us-opportunity>)

جنوب <https://www.washingtoninstitute.org/policy-analysis/saudi-air-defense-problem-us-opportunity>)

اگر <https://www.washingtoninstitute.org/policy-analysis/saudi-air-defense-problem-us-opportunity>) توسعه دهد

نقطه روشنی در جنگ جاری غزه بوده باشد تلاش بسیار موثر برای مقابله با موشک‌ها و پهپادهای حوثی بود که آمریکا آن را هدایت کرد

اما از تجهیزات و تأسیسات عربستان سعودی و اسرائیل هم بهره‌برداری شد

۸- یواری از تحریم‌ها بسازید نه تحریم یکباره مجدد واشنگتن به جای تحریم مجدد کلی علیه جنبش انصارالله حوثی به عنوان یک سازمان

تروریستی خارجی تحت فرمان اجرایی ۱۳۶۲۴ باید تحریم را به بسته‌های کوچک‌تر علیه رهبران منفرد نهادها و کسب‌وکارها

<https://www.washingtoninstitute.org/policy-analysis/goldilocks-approach-sanctioning-yemens-houthis>) تفکیک

<https://www.washingtoninstitute.org/policy-analysis/goldilocks-approach-sanctioning-yemens-houthis>)

کند <https://www.washingtoninstitute.org/policy-analysis/goldilocks-approach-sanctioning-yemens-houthis>)

این <https://www.washingtoninstitute.org/policy-analysis/goldilocks-approach-sanctioning-yemens-houthis>)

می‌تواند به مسئولان انعطاف بیشتری برای ربط دادن تحریم‌ها به اقدامات منفی فردی بدهد یک گزینه تحریم رهبران مختلف حوثی

تحت فرمان اجرایی ۱۳۶۱۱ است قانونی که برای مسدودسازی اموال افرادی استفاده می‌شود که «صلح امنیت یا ثبات یمن» را تهدید

کنند افزون بر این تحریم‌های مگنیتسکی را می‌توان برای برجسته کردن تخلفات <https://www.hrw.org/world-report/2023/country-chapters/yemen>

<https://www.hrw.org/world-report/2023/country-chapters/yemen> (report/2023/country-chapters/yemen) فاحش

<https://www.hrw.org/world-report/2023/country-chapters/yemen> (https://www.hrw.org/world-report/2023/country-chapters/yemen)

<https://www.hrw.org/world-report/2023/country-chapters/yemen>) (chapters/yemen) حقوق

<https://www.hrw.org/world-report/2023/country-chapters/yemen>) (https://www.hrw.org/world-report/2023/country-chapters/yemen) بشری

<https://www.hrw.org/world-report/2023/country-chapters/yemen>) این جنبش به کار گرفت ❖

PART OF A SERIES

(Militia Spotlight (/policy-analysis/series/militia-spotlight

How to Use Militia Spotlight

(/policy-analysis/how-use-militia-spotlight)

Kataib Hezbollah Reveals Plans for Expanded Regional Attacks

(/policy-analysis/kataib-hezbollah-reveals-plans-expanded-regional-attacks)

بهار حوثی‌ها در یمن: چالش‌ها و گزینه‌ها برای بازبینی سیاست‌گذاری

(fa/policy-analysis/mhar-hwthyha-dr-ymn-chalshha-w-gzynthha-bray-bazbyny-syastgdhary/)

RECOMMENDED

BRIEF ANALYSIS

Kataib Hezbollah Reveals Plans for Expanded Regional Attacks

ژانویه ۲۰۲۳

Ameer al-Kaabi ,

Hamdi Malik ,

Michael Knights

(/policy-analysis/kataib-hezbollah-reveals-plans-expanded-regional-attacks)

BRIEF ANALYSIS

David Pollock: A Retrospective

ژانویه ۲۰۲۳

BRIEF ANALYSIS

The Red-Hot Blue Line

۱۱ ژانویه ۲۰۲۳

Assaf Orion

(/policy-analysis/red-hot-blue-line)

TOPICS

(fa/policy-analysis/trwrysm/) تروریسم

(fa/policy-analysis/nzamy-w-amnyty/) نظامی و امنیتی

REGIONS & COUNTRIES

(fa/policy-analysis/ayran/) ایران

(fa/policy-analysis/kshwrhay-hashykhlyj-fars/) کشورهای حاشیه خلیج فارس